

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100623

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-09-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макосій Юрій Дмитрович

2. Yurii Makosii

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 06-09-2023

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача: Одеська обласна прокуратура

Код за ЄДРПОУ: 03528552

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, 3, Одеса, 65026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Офіс Генерального прокурора

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 61.051.061

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.15.33, 10.71.35, 10.71.91

Тема дисертації:

1. Роль прокуратури в механізмі захисту прав людини: європейський досвід та Україна
2. The role of the prosecutor's office in the mechanism of human rights protection: European experience and Ukraine

Реферат:

1. У дисертаційному дослідженні наведено теоретичне узагальнення та подано нове науково-обґрунтоване вирішення проблематики визначення ролі прокуратури у механізмі захисту прав людини в Україні та зарубіжних державах. Сформульовано авторське визначення поняття «інституційний вимір механізму прав людини», під яким пропонується розуміти сукупність державно-владних та недержавних інституцій, котрі відповідно до положень чинного законодавства та норм міжнародного права покликані виконувати завдання та функції щодо забезпечення реалізації та захисту конституційних прав та свобод людини і громадянина. За

результатами дослідження питання визначення ролі прокуратури у механізмі захисту прав людини відповідно до положень нормативно-правових актів європейських держав (Італія, Франція, Австрія, Польща, Угорщина, Словацька Республіка) встановлено, що функціональне призначення та особливості здійснення повноважень прокуратурою у зарубіжних державах може різнитися залежно від: особливостей системи кримінального судочинства; взаємовідносин прокуратури з іншими органами державної влади (насамперед виконавчої та судової), поліцейськими службами; специфіки та давнини впровадження зазначеного правового інституту; щодо виконання судових рішень. Встановлено, модернізація конституційно-правового статусу прокуратури в Україні, оптимізація її моделі, сприятиме посиленню боротьби зі злочинністю не лише у межах Української держави, але і на міжнародному рівні. Визначено, до основних напрямів впровадження оптимальної моделі прокуратури у контексті належного виконання функціонального призначення прокуратури у сфері захисту прав людини належать такі: здійснення функцій у сфері захисту прав людини з орієнтацією на суспільство та із урахуванням принципів гуманізму та людиноцентризму; комплексні підходи до формування особового складу органів прокуратури відповідно до принципів ефективного добору кадрів – компетентності, добросовісності, професійної етики; оптимальний розподіл та унормування навантаження прокурорів, встановлення «достатньої» кількості прокурорів для ефективного здійснення повноважень відповідно до приписів правових норм; належний рівень матеріально-фінансового забезпечення та соціального захисту прокурорів; мультидисциплінарна координація діяльності із іншими органами державної влади, котра передбачає ефективне, справедливе, неупереджене, незалежне та об'єктивне виконання функціонального призначення відповідно до приписів поточного законодавства, а також дотримання принципу поваги до прав людини, їх рівності, а також принципу заборони дискримінації за тими чи іншими ознаками індивідуального конституційно-правового статусу особи тощо; узгоджена діяльність усіх рівнів прокуратури задля єдиної спільної мети – здійснення законодавчо визначених функцій з метою захисту прав людини, загальних інтересів суспільства, держави; забезпечення якості діяльності органів самоврядування прокурорів, встановлення належного рівня їх бюджетного фінансування; робота із правовою свідомістю та правовою культурою людини, котра передбачає формування у неї уявлення про позитивний образ прокурора та прокуратури загалом шляхом здійснення правового виховання та навчання правовій культурі усіх верств населення; підвищення довіри громадськості до органів прокуратури шляхом ведення прокурорами відкритої та прозорої діяльності, забезпечення вільного доступу громадян до інформації щодо такої діяльності; забезпечення повноцінного комунікативного зв'язку із науковими інституціями, експертами у сфері захисту конституційних прав людини та основоположних свобод; визначення якісно нових підходів у діяльності ювенальних прокурорів у сфері охорони дитинства, на основі ставлення, дружнього до дитини; збільшення кількості та удосконалення якості прокурорських перевірок у місцях несвободи для виявлення фактів порушення прав людини (катування, обмеження особистого простору, ненадання медичної допомоги, незаконне утримання у таких місцях, жорстоке поводження, приниження, порушення строків тримання під вартою); методично-тактичне удосконалення нагляду у сфері кримінально-виконавчої діяльності; прийняття окремого документа «Порядок оцінки діяльності прокурорів» з метою забезпечення ефективності здійснення повноважень прокуратурою; боротьба з бюрократією та корупцією.

2. The dissertation research provides a theoretical generalization and presents a new scientifically based solution to the problem of determining the role of the prosecutor's office in the mechanism of human rights protection in Ukraine and foreign countries. The author's definition of the term "institutional dimension of the human rights mechanism" is formulated, under which it is proposed to understand a set of state-power and non-state institutions, which, in accordance with the provisions of current legislation and norms of international law, are called to perform tasks and functions to ensure the implementation and protection of constitutional human rights and freedoms and citizen. According to the results of the study of the question of determining the role of the prosecutor's office in the mechanism of human rights protection in accordance with the provisions of the legal acts of European countries (Italy, France, Austria, Poland, Hungary, the Slovak Republic), it was established that the functional purpose and specifics of the exercise of powers by the prosecutor's office in foreign countries may differ depending on: features of the criminal justice system; relations of the prosecutor's office with other state

authorities (primarily executive and judicial), police services; specifics and antiquity of the implementation of the specified legal institution; regarding the execution of court decisions. It has been established that the modernization of the constitutional and legal status of the prosecutor's office in Ukraine, the optimization of its model, will contribute to strengthening the fight against crime not only within the Ukrainian state, but also at the international level. It was determined that the main areas of implementation of the optimal model of the prosecutor's office in the context of the proper implementation of the prosecutor's office's functional purpose in the field of human rights protection include the following: performing functions in the field of human rights protection with a focus on society and taking into account the principles of humanism and people-centeredness; complex approaches to the formation of personnel of prosecutor's offices in accordance with the principles of effective personnel selection - competence, integrity, professional ethics; optimal distribution and normalization of the workload of prosecutors, establishment of a "sufficient" number of prosecutors for the effective exercise of powers in accordance with the prescriptions of legal norms; adequate level of material and financial support and social protection of prosecutors; multidisciplinary coordination of activities with other state authorities, which provides for effective, fair, impartial, independent and objective performance of the functional assignment in accordance with the prescriptions of current legislation, as well as compliance with the principle of respect for human rights, their equality, as well as the principle of prohibition of discrimination based on those or other signs of individual constitutional and legal status of a person, etc.; coordinated activity of all levels of the prosecutor's office for a single common goal - the implementation of legally defined functions for the purpose of protecting human rights, general interests of society, the state; ensuring the quality of activities of self-governing bodies of prosecutors, establishing the appropriate level of their budget funding; work with the legal consciousness and legal culture of a person, which involves the formation of a positive image of the prosecutor and the prosecutor's office in general by means of legal education and training in the legal culture of all strata of the population; increasing public trust in prosecutor's offices by conducting open and transparent activities by prosecutors, ensuring free access of citizens to information regarding such activities; ensuring full communication with scientific institutions, experts in the field of protection of constitutional human rights and fundamental freedoms; determination of qualitatively new approaches in the activity of juvenile prosecutors in the field of childhood protection, based on a child-friendly attitude; increasing the number and improving the quality of prosecutorial inspections in places of detention to detect violations of human rights (torture, restriction of personal space, failure to provide medical care, illegal detention in such places, ill-treatment, humiliation, violation of terms of detention); methodical and tactical improvement of supervision in the field of criminal enforcement activity; adoption of a separate document "Procedure for evaluating the activities of prosecutors" in order to ensure the effectiveness of the exercise of powers by the prosecutor's office; fight against bureaucracy and corruption.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0119U102624

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Макосій Ю.Д. Міжнародно-правові стандарти організації та функціонування прокуратури. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія. Право. 2021. Вип. 66. С. 257-260.
- 2. Makosii Y. Constitutional and legal approaches to determining the place of prosecutor's office in the system of public authorities. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія. Право. 2022. Вип. 71. С. 95-98.

- 3. Макосій Ю.Д. Місце прокуратури в інституційному вимірі захисту конституційних прав та свобод людини і громадянина. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2022. №2. С. 312-317.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U102624

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сарай Роман Дмитрович

2. Roman D. Sarai

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щербанюк Оксана Володимирівна

2. Oksana V. Shcherbanyuk

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1307-2535

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дешко Людмила Миколаївна

2. Liudmyla M. Deshko

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5720-4459

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Белов Дмитро Миколайович

2. Dmytro M. Bielov

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7168-9488

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Берч Вероніка Вікторівна

2. Veronika V. Berch

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3837-4724

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради: Бисага Юрій Михайлович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні: Бисага Юрій Михайлович

Відповідальний за підготовку облікових документів: Сабов Вікторія Іванівна , +380953040776

Реєстратор: УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна